

A halálba segítés jogi szabályozásának nemzetközi tapasztalatai

Ärzte Zeitung online, 29.01.2021, 15:46

Kulcsszavak: orvostika, eutanázia, halálba segítés, jogszabály, nemzetközi

Forrás Internet-helye: https://www.aerztezeitung.de/Politik/So-regeln-andere-Laender-die-Sterbehilfe-416680.html?utm_term=2021-02-01&utm_source=2021-02-01-AEZ_NL_NEWSLETTER&utm_medium=email&tid=TIDP753408XD454D92C43F44559B94832877F0EA810YI4&utm_campaign=AEZ_NL_NEWSLETTER

Ausztria. Az osztrák Alkotmánybíróság 2020 decemberében alkotmányellenessé nyilvánította az „öngyilkossághoz való segédkezés” tilalmát és kötelezte a törvényhozót annak engedélyezésére. A bírák azonban nem mentek el addig, hogy legalizálják a kérésre való ölést. A törvényhozónak mindenki számára biztosítania kell a palliatív ellátást.

Svájc. Az öngyilkossághoz való aktív orvosi közreműködés tilos. Az indirekt és passzív halálba segítés azonban megengedett. Az eutanázia-szervezetek a halálba készülők rendelkezésére bocsátják a halálos mérgeket. Ezt az eljárást követik a skandináv országok: Dánia, Svédország, Norvégia és Finnország is.

Hollandia a világon elsőként, 2002 áprilisában vezette be az aktív halálba segítést. A nevelésükre jogosultak hozzájárulásával már tizenkétévesek is kérhetik az öngyilkossághoz való segédkezést. A holland legfelsőbb bíróság 2020 áprilisi ítélete szerint, amennyiben rendelkező nyilatkozatot tettek, az asszisztált öngyilkosság súlyos demens személyek részére is biztosítható. Hollandiában lehetőség nyílik a halálba segítés utáni szervadományozásra. Az orvosi és egészségügyi személyzet nem kötelezhető a halálban segítésben való közreműködésre.

2002-ben még 1.882, 2017-ben 6.585 halálba segítési eseményre került sor. Hollandiában az aktív halálba segítés az összes haláleset több mint négy százalékát teszi ki. 2018-ban a halálba segítésről szóló törvénnyel összefüggésben első alkalommal következett be csökkenés (6.126-ra). A növekvő kereslet miatt épült egy eutanázia-klinika és legalább hat ambuláns eutanázia-team működik.

Luxemburghban 2009 március óta bizonyos körülmények között nem büntetik az aktív halálba segítést.

Spanyolországban 2021-ben vezetik be az aktív halálba segítést. Az orvosok számára megengedett, hogy felnőttkorú, súlyos, gyógyíthatatlan betegségben szenvedők halálba segítésében közreműködjenek, amennyiben azok tudatuk teljes birtokában kifejezték ezen óhajukat. Ugyanez érvényes a már öntudatlan állapotban levő személyekre, amennyiben rendelkező nyilatkozatban erre a helyzetre utasításokat adtak. Az orvosi személyzet nem kötelezhető a halálba segítésben való közreműködésre.

Belgiumban az orvosilag asszisztált öngyilkosság és a kérésre történő ölés 2002. óta megengedett. Ez kiskorúakra is kiterjed és azt végre is hajtják.

Egyesült Államok. Az öngyilkossághoz való segédkezés szövetségi szinten nem szabályozott. Kaliforniában és Montanában végstádiumban levő betegek számára az indirekt halálba segítés megengedett. Washington, Oregon és Vermont államban elismerik az egyének döntéshez való jogát és kérelmük megvizsgálását követően megkapják a halálos méregre szóló receptet. Oregon a szövetségi államok közül elsőként 1997-ben legalizálta az öngyilkossághoz való orvosi segítségnyújtást.

Kanadában az aktív halálba segítés 2016. óta legális. 2018-ban az összes haláleset 1,12%-a orvosilag asszisztált halálba segítéshez kapcsolódott.

Új Zéland. A 2020. október 17-i népszavazáson a résztvevők 65%-a úgy ítélte meg, hogy el kell ismerni a 18 év fölötti gyógyíthatatlan betegek jogát életük megszakításához. A törvény 2021 novemberében lép hatályba.

Kolumbia 2014-ben legalizálta az aktív halálba segítést. A legfelsőbb bíróság elismerte a „méltó halálhoz” való jogot. Ez azokat a betegeket illeti meg, akiknél kimerítették a terápia minden lehetőségét. Ezt azonban előzetesen egy kutatókból álló grémiumnak kell megerősítenie.

Portugália. A portugál parlament elfogadta az orvosilag asszisztált eutanázia legalizálásáról szóló törvényt. [*Lásd az alábbiakban.*]

Németország. A Szövetségi Alkotmánybíróság 2020 elején alkotmányellenessé nyilvánította a halálba segítés 2015-ben bevezetett tilalmát. Az indokolás szerint a tilalom sérti az egyén jogát a haláláról szóló döntésével kapcsolatban. A halálba kísérről szóló törvénytervezet vitája 2021 elején ismét lendületet vesz. A törvénytervezetet öt különböző párthoz tartozó képviselő terjesztette elő (**Entwurf eines Gesetzes zur Regelung der Suizidhilfe:** https://www.helling-plahr.de/files/dateien/210202%20Interfraktioneller%20Entwurf%20eines%20Gesetzes%20zu%20Regelungen%20der%20Suizidhilfe_final.pdf) A munkacsoport álláspontja szerint a törvényt még a 2021 őszi Bundestag-választások előtt el kellene fogadni.

A Német Palliatív Medicina Társaság (*Deutsche Gesellschaft für Palliativmedizin – DGP*) az Etikai Tanács (*Deutscher Ethikrat*) előtti nyilvános meghallgatáson megerősítette az orvosilag asszisztált öngyilkossággal szembeni kritikus álláspontját. A törvénytervezet előkészítésében és vitájában az „öngyilkosság prevenciójának nemzeti programja” (**Nationales Suizidpräventionsprogramm für Deutschland – NaSPro**) szempontjai is szerepet fognak játszani, amely együttműködik az Egészségügyi Világszervezet öngyilkossággal foglalkozó európai munkaközösségével („*European Network on Suicide Research and Prevention*“). A NaSPro a Társaság az Öngyilkosság Prevenciójáért (*Deutsche Gesellschaft für Suizidprävention – DGS*) kezdeményezésére jött létre. Ebben több mint 90 intézmény, hatóság, kutatóintézet, szakmai szervezet, civil szervezet vesz részt. (<https://www.praeventionstag.de/nano.cms/institutionen/id/1681>)